

CFAI/2025/AVIS-01

FRV/2025/ADVIES-01

14/01/2025

**Avis du Conseil Fédéral de l'Art
Infirmier concernant les activités qui ont
trait à la vie quotidienne, les aidants
qualifiés et les aidants proches**

**Advies van de Federale Raad voor
Verpleegkunde betreffende de
activiteiten die tot het dagelijkse leven
behoren, de bekwame helpers en de
mantelzorgers**

Direction générale Soins de Santé

Professions de santé et pratique professionnelle

Cellule organes d'avis et réglementation

Avenue Galilée 5/2 - 1210 Bruxelles

www.health.belgium.be

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

Gezondheidsberoepen en

Beroepsuitoefening

Cel adviesorganen en regelgeving

Galileelaan 5, bus 2 - 1210 Brussel

www.health.belgium.be

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

Origine

En 2024, plusieurs législations contenant des modifications importantes de l'exercice de l'art infirmier ont été publiés. Celles-ci concernent les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches :

- Arrêté royal du 29 février 2024 fixant la liste des activités qui ont trait à la vie quotidienne et les conditions auxquelles ces activités doivent répondre pour être considérées comme telles
- Loi du 11 juin 2023 modifiant l'article 124, 1°, de la loi relative à l'exercice des professions des soins de santé, coordonnée le 10 mai 2015, en vue d'y adapter la législation relative à l'exercice de prestations techniques infirmières par un aidant proche ou par un aidant qualifié
- Arrêté royal du 29 février 2024 fixant la date d'entrée en vigueur de la loi du 11 juin 2023 modifiant l'article 124, 1°, de la loi relative à l'exercice des professions des soins de santé, coordonnée le 10 mai 2015, en vue d'y adapter la législation relative à l'exercice de prestations techniques infirmières par un aidant proche ou par un aidant qualifié, et fixant la liste des prestations techniques de l'art infirmier pouvant être autorisées à un aidant qualifié, ainsi que leurs conditions d'exercice et les conditions de formation requises pour cette autorisation.

L'implémentation de ces législations demande des éclaircissements.

Oorsprong

In 2024 zijn meerdere wetgevingen gepubliceerd die belangrijke wijzigingen bevatten voor tot de uitoefening van de verpleegkunde. Deze betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers:

- Koninklijk besluit van 29 februari 2024 bepalen de lijst van activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, alsmede de voorwaarden waaraan deze activiteiten moeten beantwoorden om als dusdanig te worden beschouwd
- Wet van 11 juni 2023 tot wijziging van artikel 124, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de wetgeving betreffende de uitoefening van technische verpleegkundige verstrekkingen door een mantelzorger of door een bekwame helper, hierin aan te passen.
- Koninklijk besluit van 29 februari 2024 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 11 juni 2023 tot wijziging van artikel 124, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de wetgeving betreffende de uitoefening van technische verpleegkundige verstrekkingen door een mantelzorger of door een bekwame helper, hierin aan te passen, en tot vaststelling van de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen die kunnen worden toegestaan aan een bekwame helper, alsook de voorwaarden voor de uitoefening ervan en de vereiste opleidingsvoorwaarden voor die toelating

De implementatie van deze wetgevingen vereist verduidelijking.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

Avis CFAI

Le Conseil Fédéral de l'Art Infirmier émet cet avis d'initiative au Ministre de la Santé publique.

Suite aux modifications législatives concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches, le Conseil Fédéral de l'Art Infirmier donne des recommandations concrètes pour faciliter l'interprétation correcte et la mise en œuvre adéquate de ces législations.

Le Conseil demande au Ministre de la Santé publique de transposer ces recommandations dans une Circulaire Ministérielle.

Pour faciliter la lecture, le texte comprend le terme IRSG-AESI « infirmier responsable de soins généraux – assistant en soins infirmier ». Comme les activités en question sont aussi de la compétence légale du médecin, ce terme doit être lu comme « médecin-IRSG-AESI », sans que le CFAI n'ait l'intention de donner des directives aux médecins.

1. Activités qui ont trait à la vie quotidienne (AVQ)

Arrêté royal du 29 février 2024 fixant la liste des activités qui ont trait à la vie quotidienne et les conditions auxquelles ces activités doivent répondre pour être considérées comme telles.

L'article 23, §1er de la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé prévoit que le Roi peut fixer la liste des activités qui ont trait à la vie quotidienne et qui ne relèvent pas de l'exercice d'une profession des soins de santé. L'arrêté royal du 29 février 2024 définit ces activités et les conditions auxquelles ces activités doivent répondre.

Advies FRV

De Federale Raad voor Verpleegkunde brengt dit initiatiefadvies uit aan de Minister van Volksgezondheid.

Naar aanleiding van de wetwijzigingen betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers, geeft de Federale Raad voor Verpleegkunde concrete aanbevelingen om de correcte interpretatie en de juiste uitvoering van deze wetgeving te vergemakkelijken.

De Raad verzoekt de Minister van Volksgezondheid om deze aanbevelingen om te zetten in een Ministeriële Omzendbrief.

Voor een vlotte lezing gebruikt de tekst de term VVAZ-BV “verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg – basisverpleegkundige”. Gezien ook de artsen wettelijk bevoegd zijn voor de betrokken handelingenactiviteiten, dient dit gelezen als ‘arts/verpleegkundige/basisverpleegkundige’, zonder dat het in de intentie van de FRV ligt om richtlijnen te geven aan de artsen.

1. Activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren (ADL)

Koninklijk besluit van 29 februari 2024 bepalende de lijst van activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, alsmede de voorwaarden waaraan deze activiteiten moeten beantwoorden om als dusdanig te worden beschouwd.

Artikel 23, §1 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen voorziet dat de Koning de lijst kan vaststellen van activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren en die geen deel uitmaken van de uitoefening van een gezondheidszorgberoep. Het koninklijk besluit van 29 februari 2024 stelt deze activiteiten vast, en de voorwaarden waaraan ze moeten beantwoorden.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

La plupart des personnes peuvent réaliser de façon autonome les activités qui ont trait à la vie quotidienne telles que les soins personnels de base : effectuer sa toilette, prendre ses médicaments, ... Quand une personne, en raison de son âge (jeune ou plus avancé) ou d'une déficience physique ou psychologique, ne peut pas ou plus réaliser ses soins personnels elle-même, il s'agit d'activités de la vie quotidienne (AVQ). Ces activités peuvent alors être exercées par un non-professionnel des soins de santé.

Pour autant que ce principe soit respecté, les AVQ peuvent également être effectuées dans les établissements de soins sous certaines conditions. Lorsque les AVQ sont effectuées pour accompagner les patients/clients dans le cadre de leur vie quotidienne, les personnes qui les effectuent ne sont pas sous la supervision et la responsabilité d'un IRSG-AESI. Elles travaillent uniquement sous la responsabilité des personnes qui les ont engagées.

La définition d'une AVQ ne suffit pas pour faire la distinction entre les soins personnels et les soins de santé qui doivent être effectués par un professionnel des soins de santé. Par exemple, réaliser la toilette d'un enfant sain est une activité qui peut et doit être réalisée par toute personne concernée, tandis que la toilette d'un patient/client en soins intensifs est une prestation technique de l'art infirmier qui doit être effectuée par un praticien de l'art infirmier.

Pour être considérée comme une AVQ :

- l'activité ne doit pas être considérée comme un soin de santé devant être exercé par un professionnel de soins de santé visé dans la loi relative à l'exercice des professions de soins de santé, coordonnée le 10 mai 2015. Une activité reprise dans le plan de soins infirmiers est considérée comme étant un soin de santé.

De meeste mensen kunnen zelfstandig de activiteiten van het dagelijks leven uitvoeren, zoals de gewone persoonlijke verzorging: zich wassen, hun medicijnen innemen, enz. Wanneer iemand door zijn jonge leeftijd of door een lichamelijke of psychische beperking (inbegrepen oudere leeftijd) niet in staat is om zijn persoonlijke verzorging zelf uit te voeren, spreken we van activiteiten van het dagelijks leven (ADL). Deze activiteiten kunnen dan worden uitgevoerd door iemand die geen gezondheidszorgbeoefenaar is.

Op voorwaarde dat dit principe gerespecteerd blijft, kunnen ADL ook uitgevoerd worden in zorginstellingen onder bepaalde voorwaarden. Wanneer ADL uitgevoerd worden om patiënten/cliënten te ondersteunen in het kader van het dagelijks leven, staan de personen die deze activiteiten uitvoeren niet onder toezicht en niet onder de leiding van een VVAZ-BV. Ze werken uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de personen die hen hebben aangenomen.

De definitie van een ADL is niet voldoende om onderscheid te maken tussen persoonlijke verzorging en gezondheidszorg, die door een gezondheidszorgbeoefenaar moet worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld, het wassen van een gezond kind is een activiteit die door elke betrokkene kan en moet worden uitgevoerd, terwijl het wassen van een patiënt/cliënt op de intensive care een technische verpleegkundige verstrekking is die moet worden uitgevoerd door een beoefenaar van de verpleegkunde.

Om als een ADL te kunnen worden beschouwd:

- mag de activiteit niet beschouwd worden als gezondheidszorg die verleend moet worden door een gezondheidszorgbeoefenaar zoals bedoeld in de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015. Een activiteit die is opgenomen in het verpleegkundig zorgplan wordt beschouwd als gezondheidszorg.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

- en cas de doute, l'évaluation doit être faite par un IRSG-AESI. Lors d'une détérioration de l'état de santé de la personne ou lorsqu'un ou plusieurs critères d'alerte préalablement indiqués par un IRSG-AESI se produisent, le patient/client ou son représentant légal ou la personne qui envisage d'exercer une AVQ demande à un IRSG-AESI si l'activité peut encore être exercée par un non-professionnel des soins de santé.
- l'IRSG-AESI n'a pas formulé le fait qu'en raison du contexte et de la finalité de l'activité à effectuer, l'activité doit être exercée par un professionnel de soins de santé.
- le consentement du bénéficiaire de l'activité ou de son représentant légal.

Les activités qui peuvent être effectuées en tant qu'AVQ sont déterminées par l'arrêté royal du 29 février 2024 :

Hygiène

- Soins d'hygiène chez des personnes souffrant de dysfonction limitée des AVQ
- Soins aux stomies chez un patient ne présentant plus de diagnostic associé

Alimentation

- Alimentation et hydratation par voie orale aux personnes ne présentant pas de troubles de la déglutition

Activités

- Mesure de paramètres concernant un nombre limité de fonctions biologiques : température, rythme cardiaque, pression sanguine, poids, taille, saturation en oxygène, mesure de la glycémie par prise de sang capillaire chez les diabétiques
- Lavage du nez, des oreilles et des yeux.
- Thérapie utilisant la chaleur et le froid, bains thérapeutiques
- Enlèvement de corps étrangers non incrustés dans les yeux. Dès que des éclats de métal ou de verre, par exemple, menacent de provoquer des lésions dans les tissus, le

- bij twijfel hierover moet de inschatting gebeuren door een VVAZ-BV. Als een verslechtering van de gezondheidstoestand van de persoon of bij het optreden van één of meerdere waarschuwingcriteria die eerder zijn aangegeven door een VVAZ-BV, vraagt de patiënt/cliënt of zijn wettelijke vertegenwoordiger of de persoon die van plan is een ADL uit te voeren, aan een VVAZ-BV of de activiteit nog kan worden uitgevoerd door een niet-gezondheidszorgbeoefenaar.
- mag de VVAZ-BV niet aangegeven hebben dat gezien de context en het doel van de te verrichten activiteit de uitoefening van de activiteit door een bevoegd gezondheidszorgbeoefenaar dient te gebeuren.
- de toestemming van de begunstigde of zijn wettelijke vertegenwoordiger.

De activiteiten die als ADL kunnen worden uitgevoerd, zijn bepaald in het koninklijk besluit van 29 februari 2024:

Hygiëne

- Hygiënische zorgen bij personen met beperkte ADL-dysfunctie
- Dagelijkse zorg aan een stoma bij een patiënt zonder bijbehorende verpleegkundige diagnose

Voeding

- Vocht- en voedseltoediening bij personen zonder slikstoornissen langs orale weg helpen verrichten

Activiteiten

- Meting van de parameters behorende tot een beperkt aantal biologische functiestelsels: temperatuur, hartslag, bloeddruk, gewicht, lengte, saturatie, meting van glycemie door capillaire bloedafname bij diabetici
- Het spoelen van neus, ogen en oren
- Therapeutische baden, warmte en koudetherapie
- Verwijderen van losse vreemde voorwerpen uit het oog. Zodra bijv. metaal- of glassplinters dreigen letsels te veroorzaken in het weefsel

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

patient doit être orienté vers une assistance (médicale) appropriée

Administration de médicaments

- Administration des médicaments, à l'exception des opioïdes, par les voies d'administration suivantes : orale (y compris l'inhalation), rectale, vaginale, collyre, gouttes auriculaire, gouttes nasales, voie percutanée (voie transdermique, par exemple, application de pommades et de crèmes, de patches), conformément aux instructions reprises dans la notice du médicament ou aux instructions délivrées par le pharmacien, l'IRSG ou le médecin prescripteur. Le médecin ou l'IRSG peut évaluer la nécessité d'un système de distribution préparé et personnalisé par un IRSG-AESI ou un pharmacien afin de surveiller la prise de médicaments, garantir le respect du traitement et en favoriser la régularité

N'étant pas des professionnels de soins de santé, les personnes qui réalisent les AVQ n'ont pas accès au dossier du patient.

La personne qui exerce une AVQ est soumise au droit commun en matière de respect de la dignité humaine et en matière de respect de l'intégrité physique et morale des personnes. Comme il n'y a ni autorisation ni délégation d'un IRSG-AESI, la personne qui exerce les AVQ sera personnellement responsable de l'exécution des AVQ.

La personne qui exerce une AVQ est tenue de respecter les règles en matière de discrétion et de respect de la vie privée. Tout citoyen doit faire preuve de prudence et ne pas révéler inutilement ou de manière préjudiciable des faits ou des informations susceptibles de nuire à la personne concernée. Ici aussi, la personne qui subit un dommage en raison d'une révélation est

dient de patiënt doorverwezen naar aangepaste (medische) hulp

Medicamenteuze toedieningen

- Toedienen van medicatie, met uitzondering van opioïden, via volgende toedieningswegen: oraal (inbegrepen inhalatie), rectaal, vaginaal, oogindruppeling, oorindruppeling, neusindruppeling, percutane weg (transdermale weg - bv. aanbrengen van zalven en crèmes, patches), overeenkomstig de instructies in de bijsluiter van het geneesmiddel of de instructies van de apotheker, de VVAZ of van de voorschrijvende arts. De arts of de VVAZ kan evalueren of er nood is aan een individueel toedieningssysteem dat klaargemaakt en gepersonaliseerd wordt door een VVAZ-BV of een apotheker om de inname van geneesmiddelen te controleren, therapietrouw te garanderen en regelmaat te bevorderen

Gezien ze geen gezondheidszorgbeoefenaar zijn, hebben de mensen die ADL's uitvoeren geen toegang tot het patiëntendossier.

De persoon die de ADL uitvoert is onderworpen aan de regels van het gemeen recht op het vlak van het respect voor de menselijke waardigheid en de fysieke en morele integriteit van personen. Aangezien er geen toestemming of delegatie is van een VVAZ-BV aan de persoon die de ADL uitvoert, zal deze persoonlijk verantwoordelijk zijn voor de uitgevoerde ADL.

De persoon die de ADL uitvoert is verplicht om de regels over discretie en respect voor de privacy na te leven. Elke burger moet voorzichtig zijn en geen feiten of informatie onthullen die de betrokken persoon onnodig of op een nadelige manier zou kunnen schaden. Ook hier heeft de persoon die schade lijdt als gevolg van een onthulling het recht om schadevergoeding te eisen als compensatie voor de fout.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

d'ailleurs en droit de demander des dommages et intérêts en réparation d'une faute.

2. Aidant qualifié

Loi du 11 juin 2023 modifiant l'article 124, 1°, de la loi relative à l'exercice des professions des soins de santé, coordonnée le 10 mai 2015, en vue d'y adapter la législation relative à l'exercice de prestations techniques infirmières par un aidant proche ou par un aidant qualifié.

Arrêté royal du 29 février 2024 fixant la date d'entrée en vigueur de la loi du 11 juin 2023 modifiant l'article 124, 1°, de la loi relative à l'exercice des professions des soins de santé, coordonnée le 10 mai 2015, en vue d'y adapter la législation relative à l'exercice de prestations techniques infirmières par un aidant proche ou par un aidant qualifié, et fixant la liste des prestations techniques de l'art infirmier pouvant être autorisées à un aidant qualifié, ainsi que leurs conditions d'exercice et les conditions de formation requises pour cette autorisation.

L'aidant qualifié est défini dans l'article 124, 1° de la loi coordonnée du 10 mai 20215 relative à l'exercice des professions des soins de santé « *comme la personne qui, dans le cadre d'une profession ou d'une activité bénévole, exercée en-dehors d'un établissement de soins, est amenée à prendre en charge un patient et qui, selon une procédure ou un plan de soins établi par un médecin, un infirmier responsable de soins généraux ou un assistant en soins infirmiers, reçoit l'autorisation de ce dernier d'effectuer auprès de ce patient, dans le cadre de l'aide à la vie quotidienne, une ou plusieurs prestations techniques visées à l'article 46, § 1er, 2°* »

2. Bekwame helper

Wet van 11 juni 2023 tot wijziging van artikel 124, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de wetgeving betreffende de uitoefening van technische verpleegkundige verstrekingen door een mantelzorger of door een bekwame helper, hierin aan te passen.

Koninklijk besluit van 29 februari 2024 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 11 juni 2023 tot wijziging van artikel 124, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de wetgeving betreffende de uitoefening van technische verpleegkundige verstrekingen door een mantelzorger of door een bekwame helper, hierin aan te passen, en tot vaststelling van de lijst van de technische verpleegkundige verstrekingen die kunnen worden toegestaan aan een bekwame helper, alsook de voorwaarden voor de uitoefening ervan en de vereiste opleidingsvoorwaarden voor die toelating.

De bekwame helper wordt in artikel 124, 1° van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen gedefinieerd als “*de persoon die, in het kader van een beroep of een vrijwilligersactiviteit, uitgeoefend buiten een zorgvoorziening, gehouden is een patiënt te verzorgen en die, volgens een door een arts, een verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg of een basisverpleegkundige opgestelde procedure of zorgplan, van deze laatste de toelating krijgt om, in het kader van hulp bij het dagelijks leven, bij deze welbepaalde patiënt één of meer in artikel 46, § 1, 2°, bedoelde technische verstrekingen uit te oefenen*”

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

L'aidant qualifié se distingue de l'aidant proche. L'aidant-proche est la personne qui apporte une aide et un soutien continu ou réguliers à la personne aidée qui en raison de son grand âge, de son état de santé ou de son handicap est vulnérable et dans une situation de dépendance. L'aidant-proche a développé une relation de confiance ou de proximité, affective ou géographique avec la personne aidée. Il peut s'agir d'un membre de la famille mais aussi d'un voisin, un ami, un collègue.

La législation relative à l'aidant qualifié est une dérogation à l'exercice illégal de l'art infirmier pour les personnes qui, dans le cadre de leur profession ou d'une activité bénévole, exercée en-dehors d'une institution de soins, s'occupent de personnes qui doivent, dans le cadre de la vie quotidienne, recevoir certaines prestations techniques de l'art infirmier.

L'aidant qualifié est actif dans le cadre de la vie quotidienne, c'est-à-dire l'aide à une personne qui, en raison de son âge ou d'une déficience physique ou psychologique, ne peut pas ou plus réaliser certains soins personnels. Son intervention n'ayant pas l'intention de modifier ou d'adapter le diagnostic ou le traitement du patient, il lui est interdit d'effectuer des soins au sein d'un établissement de soins visé dans la loi coordonnée du 10 juillet 2008 sur les hôpitaux et autres établissements de soins (hôpitaux, hôpitaux psychiatriques, hôpitaux universitaires, établissements médico-sociaux, places d'habitations protégées et homes de séjour provisoire, associations d'institutions de soins et de services, réseaux et circuits de soins), y compris les maisons de repos et les maisons de soins reconnues par les autorités compétentes.

La meilleure garantie de qualité et de sûreté des soins prodigués au patient/client est l'exécution

De bekwame helper onderscheidt zich van de mantelzorgers. Mantelzorgers zijn personen die langdurige of regelmatige hulp en steun bieden aan de persoon die ze verzorgen en die door gevorderde leeftijd, gezondheidstoestand of handicap kwetsbaar en afhankelijk is. De mantelzorgers hebben een emotionele vertrouwensrelatie of een vertrouwensrelatie door nabijheid ontwikkeld met de persoon die ze verzorgen. Dat kan een familielid zijn, maar ook een buur, een vriend of een collega.

De wetgeving met betrekking tot de bekwame helper is een afwijking van de onwettige uitoefening van de verpleegkunde door personen die, in het kader van hun beroep of van een vrijwillige activiteit die buiten een zorginstelling wordt uitgeoefend, zorgen voor personen die in het dagelijkse leven bepaalde technische verpleegkundige verstrekkingen moeten ontvangen.

De bekwame helper is actief in het kader van het dagelijkse leven, dat wil zeggen het bieden van hulp aan een persoon die door zijn leeftijd of door een lichamelijke of psychische beperking niet in staat is om bepaalde persoonlijke verzorgingstaken uit te voeren. Aangezien zijn interventie niet bedoeld is om de diagnose of de behandeling van de patiënt te wijzigen of aan te passen, is het hem verboden zorg te verlenen in de woonzorgcentra en de rust- en verzorgingstehuizen erkend door de bevoegde overheden, en in een zorgvoorziening zoals bedoeld in de gecoördineerde wet van 10 juli 2008 op de ziekenhuizen en andere zorginstellingen, (ziekenhuizen, psychiatrische ziekenhuizen, universitaire ziekenhuizen, medisch-sociale inrichtingen, plaatsen van beschut wonen en doorgangstehuizen, samenwerkingsverbanden tussen verzorgingsinstellingen en diensten, netwerk en zorgcircuit), alsook de woonzorgcentra (wzc) en de rust- en verzorgingstehuizen (rvt) zoals erkend door de bevoegde overheden.

De beste waarborg voor de kwaliteit en veiligheid van zorgen aan de patiënt/cliënt is de uitvoering

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

par un professionnel des soins de santé bien formé.

Comme l'aidant qualifié est actif dans le contexte des AVQ, comme chaque citoyen, il peut réaliser les activités reprises dans la liste des AVQ (voir ci-dessus, au point 1. Activités qui ont trait à la vie quotidienne), sous les mêmes conditions et avec la même responsabilité personnelle que celle de la personne qui réalise les AVQ.

Une activité reprise dans la liste des activités de la législation AVQ peut également être considérée comme une prestation technique de l'art infirmier. L'IRSG-AESI peut l'autoriser à un aidant qualifié sur base d'une formation ou d'une instruction, s'il juge que cette activité ne doit pas être réalisée par un professionnel des soins de santé.

La dérogation à l'exercice illégal de l'art infirmier pour l'aidant qualifié n'est possible qu'au respect des conditions, ci-dessous, et ce, afin de garantir que les prestations techniques de soins infirmiers soient effectuées dans un cadre de qualité et sécurisé pour les patients/clients.

2.1. Les prestations techniques de l'art infirmier qui peuvent être autorisées à un aidant qualifié

Les prestations techniques de l'art infirmier peuvent, dans le cadre de l'aide à la vie quotidienne, faire l'objet d'une autorisation à un aidant qualifié sur base d'une instruction ou sur base d'une formation.

2.1.1. Autorisation sur base d'une instruction

Une instruction peut être utilisée pour certaines prestations techniques de l'art infirmier simples et n'est pas au nom d'un aidant qualifié en particulier. Aucune formation spécifique n'est nécessaire pour effectuer une prestation

door een goed opgeleid gezondheidszorgbeoefenaar.

Gezien de bekwame helper werkt in de context van ADL, mag hij zoals iedereen de activiteiten uitvoeren vermeld in de lijst van ADL (zie hierboven, punt 1. Activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren), onder dezelfde voorwaarden en met dezelfde persoonlijke aansprakelijkheid als die van de persoon die de ADL uitvoert.

Een activiteit opgenomen in de lijst van ADL kan ook als een technische verpleegkundige handeling worden beschouwd. De VVAZ-BV kan dan de bekwame helper op basis van een opleiding of instructie toelaten om deze activiteit uit te voeren, indien hij van mening is dat deze activiteit niet door een gezondheidszorgbeoefenaar hoeft te worden uitgevoerd.

De afwijking van de onwettige uitoefening van de verpleegkunde door de bekwame helper is alleen mogelijk als aan de onderstaande voorwaarden wordt voldaan om ervoor te zorgen dat de technische verpleegkundige verstrekkingen worden uitgevoerd in een kwaliteitsvolle en veilige omgeving voor de patiënten/cliënten.

2.1. Technische verpleegkundige verstrekkingen die kunnen worden toegestaan aan een bekwame helper

De technische verpleegkundige verstrekkingen, kunnen in het kader van hulp in het dagelijks leven aan een bekwame helper worden toegestaan op basis van een instructie of op basis van een opleiding.

2.1.1. Toelating op basis van een instructie

Een instructie kan gebruikt worden voor bepaalde eenvoudige technische verpleegkundige verstrekkingen en is niet op naam van één bepaalde bekwame helper. Er is geen specifieke opleiding nodig om een technische verpleegkundige

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

technique de l'art infirmier qui peut être autorisée par le biais d'une instruction. Toutefois, les instructions écrites de l'IRSG-AESI qui autorise doivent être respectées.

L'arrêté royal relatif à l'aidant qualifié définit les prestations techniques de l'art infirmier qui peuvent être autorisées sur base d'une instruction.

Cet alinéa comprend la mesure des paramètres biologiques qui ne font pas partie de la liste des paramètres repris dans la liste AVQ. Cette dernière liste comprend presque tous les paramètres courants nécessaires pour le suivi du patient : rythme cardiaque, pression sanguine, température, poids, taille, saturation en oxygène, mesure de la glycémie par prise de sang capillaire chez les diabétiques.

La mesure de paramètres supplémentaires sera donc plutôt rare dans le cadre de la vie quotidienne.

En tout cas le suivi de l'état du patient/client exige que les résultats soient transmis de façon adéquate, et pour se faire, l'IRSG-AESI doit définir les valeurs spécifiques au patient/client qui nécessitent de prévenir un professionnel des soins de santé, voire qui nécessitent une intervention immédiate.

2.1.2. Autorisation sur base d'une formation

L'aidant qualifié a besoin d'une formation adéquate pour pouvoir effectuer les prestations techniques de l'art infirmier de façon correcte et sûre.

Différentes situations sont possibles :

- l'aidant qualifié suit une formation complémentaire organisée en collaboration avec un établissement d'enseignement répondant aux conditions fixées par les Communautés pour organiser la formation d'aide-soignant, d'assistant en soins

verstrekking uit te voeren die je via een instructie kan toestaan. Wel moeten de schriftelijke instructies van de VVAZ-BV die de toestemming verleent, gevolgd worden.

Het koninklijk besluit betreffende de bekwame helper bepaalt de technische verpleegkundige verstrekkingen die mogen worden toegestaan op basis van een instructie.

Dit artikel omvat de meting van biologische parameters die niet zijn opgenomen in de lijst van parameters in de ADL-lijst. Deze laatste lijst bevat bijna alle handelingen die nodig zijn om een patiënt te volgen: hartritme, bloeddruk, temperatuur, pols, gewicht, lengte, zuurstofsaturatie en glycemie meting bij diabetici.

Het zou uitzonderlijk zijn dat er nog bijkomende parameters moeten worden gemeten.

Voor een goede opvolging van de toestand van de patiënt/cliënt moeten de resultaten in elk geval correct doorgegeven worden. Daarom moet de VVAZ-BV duidelijk de waarden bepalen wanneer de betrokken patiënt/cliënt een gezondheidszorgbeoefenaar moet verwittigen of wanneer een onmiddellijke tussenkomst nodig is.

2.1.2. Toelating op basis van een opleiding

De bekwame helper heeft een degelijke opleiding nodig om technische verpleegkundige verstrekkingen veilig en correct te kunnen uitvoeren.

Verschillende situaties zijn mogelijk:

- de bekwame helper volgt een aanvullende opleiding bij een onderwijsinstelling die voldoet aan de door de Gemeenschappen vastgestelde voorwaarden voor de organisatie van de opleiding tot zorgkundige,

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

infirmiers ou d'infirmier responsable de soins généraux

- l'aidant qualifié suit une formation dispensée par l'IRSG-AESI qui donne l'autorisation
- pour l'aidant qualifié dont la formation professionnelle est orientée sur l'aide à la vie quotidienne (par exemple, aide familiale, accompagnateur de jeunes enfants et de personnes handicapées, accueillante d'enfant), certains aspects pourront être intégrés à leur formation de base

Lorsque la formation est dispensée par l'IRSG-AESI, celle-ci ne se limite pas à une explication et une démonstration de la technique. La prestation technique de l'art infirmier doit être située dans le contexte de l'état de santé global du patient/client et doit expliquer les points d'attention, les risques, ainsi que les différents points du document d'autorisation. Il ne suffit pas que l'aidant qualifié « ait bien compris » les explications. Après les explications et la démonstration de la technique, il faut que l'aidant qualifié effectue la prestation technique de l'art infirmier avec l'IRSG/AESI donnant l'autorisation.

Lorsque la formation est dispensée par ou en collaboration avec un établissement d'enseignement, l'IRSG-AESI doit estimer que la technique est connue et peut se limiter aux aspects qui sont d'application pour le patient spécifique. De préférence, il faut qu'il effectue la prestation en collaboration avec l'aidant qualifié.

L'IRSG-AESI qui donne l'autorisation doit s'assurer que la formation a été donnée de manière adéquate et que l'aidant qualifié a acquis les compétences pour réaliser correctement et en toute sécurité la prestation technique infirmière.

L'arrêté royal relatif à l'aidant qualifié définit les prestations techniques de l'art infirmier qui peuvent être autorisées sur base d'une formation :

basisverpleegkundige of verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg.

- de bekwame helper volgt een opleiding gegeven door VVAZ-BV die de toelating geeft
- voor wat betreft bekwame helpers wiens beroepsopleiding gericht is op hulp in het dagelijks leven (bijvoorbeeld verzorgende, begeleider in de jeugd- en gehandicaptenzorg, kinderbegeleider), kunnen bepaalde aspecten worden geïntegreerd in de basisopleiding.

Wanneer de opleiding wordt gegeven door de VVAZ-BV, beperkt deze zich niet tot een uitleg en demonstratie van de techniek. De technische verpleegkundige verstrekking moet ook gesitueerd worden in de globale gezondheidstoestand van de patiënt/cliënt, de aandachtspunten en risico's moeten worden uitgelegd, evenals de andere punten die in het toestemming attest zijn opgenomen. Het volstaat niet dat de bekwame helper zegt dat hij "alles goed begrepen heeft". Na uitleg en demonstratie van de techniek moet de bekwame helper de verpleegkundige technische verstrekking uitvoeren samen met de VVAZ-BV die de toelating geeft.

Wanneer de opleiding wordt gegeven door of in samenwerking met een onderwijsinstelling, moet de VVAZ-BV inschatten dat de techniek op zich gekend is en kan hij zich beperken tot de aspecten die van toepassing zijn bij de betrokken patiënt. Bij voorkeur moet hij de handeling samen uitvoeren met de bekwame helper.

De VVAZ/BV die de toelating geeft, moet er zich van vergewissen dat de opleiding op adequate wijze is gegeven en dat de bekwame helper de vaardigheden heeft verworven om de verpleegkundige technische verstrekking correct en veilig uit te voeren.

Het koninklijk besluit betreffende de bekwame helper bepaalt de technische verpleegkundige

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

- Mesurer les paramètres concernant les différentes fonctions biologiques, ne faisant pas partie de la liste des paramètres mentionnés sur la liste des activités qui ont trait à la vie quotidienne en vue d'une bonne observation de l'état du bénéficiaire et assurer un relais efficace de l'information vers l'infirmier responsable de soins généraux, l'assistant en soins infirmiers ou le médecin
- Installation et surveillance du bénéficiaire dans une position fonctionnelle avec support technique, conformément au plan de soins
- Alimentation et hydratation à des patients présentant des troubles de la déglutition
- Prendre en charge un enfant sous monitoring d'apnée du sommeil
- Aspirer et surveiller les voies respiratoires
- Administration de médicaments par voie sous-cutanée. Le médecin évalue la nécessité d'un système de distribution préparé et personnalisé par un infirmier responsable de soins généraux, un assistant en soins infirmiers ou un pharmacien afin de surveiller la prise de médicaments, garantir le respect du traitement et en favoriser la régularité
- Administration d'oxygène : enlever et remettre les moyens d'administration
- Enlever et remettre des bas destinés à prévenir et/ou traiter des affections veineuses
- Vidanger un sac récolteur d'urine (sans déconnection du système)
- Placer un étui pénien chez des bénéficiaires présentant une incontinence chronique
- Appliquer les mesures de prévention des escarres sur base du plan de soins
- Mesures de prévention de lésions corporelles : prévention de chutes
- Cathétérisme vésical intermittent
- Alimentation et hydratation entérales chez un patient avec un sonde gastrique percutanée cicatrisée et stabilisée, une fois le contenu, le

verstrekkingen die mogen worden toegestaan op basis van een opleiding:

- Meten van de parameters behorende tot de verschillende biologische functiestelsels, die geen deel uitmaken van de lijst van parameters die vermeld zijn op de lijst van activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren voor een goede observatie van de toestand van de zorgvrager en zorgen voor een efficiënte doorgave van de informatie aan verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg, basisverpleegkundige of arts
- De zorgvrager in een functionele houding brengen met technische hulpmiddelen en het toezicht hierop, conform het zorgplan
- Voedsel- en vochttoediening bij patiënten met slikstoornissen
- Zorgen voor een kind met slaapapneu monitoring
- Aspireren van en toezicht op de luchtwegen;
- Toedienen van medicatie via subcutane weg. De arts evalueert de noodzaak van een vooraf door de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg, basisverpleegkundige of apotheker klaargemaakt en gepersonaliseerd toedieningssysteem teneinde de medicatie inname te observeren, therapietrouw en regelmaat van inname te bevorderen
- Zuurstoftoediening: de toedieningsmiddelen voor zuurstof afnemen en weer plaatsen
- Verwijderen en terug aantrekken van kousen ter preventie en/of behandeling van veneuze aandoeningen
- Leegmaken van een urinezak (zonder loskoppeling van het systeem)
- Plaatsen van een condoomkatheter bij zorgvragers met chronische incontinentie
- Toepassen van maatregelen ter preventie van decubitusletsels in uitvoering van een zorgplan
- Maatregelen ter voorkoming van lichamelijke letsels: valpreventie
- Intermitterend blaaskatheterisme
- Enterale vocht- en voedseltoediening bij een patiënt met een stabiele - zodra de hoeveelheid, type voeding en de toedieningssnelheid zijn

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

type d'alimentation et le débit de l'administration stabilisés, dans le cadre de la poursuite de l'alimentation

- Manipulation et surveillance d'appareils non-invasifs de respiration contrôlée et assistée (par ex. CPAP, ventilation à domicile) dans le cadre de la poursuite d'un traitement

2.1.3. Autorisation sur base d'une formation mais uniquement en cas de circonstances temporaires et/ou exceptionnelles

Dans certaines circonstances temporaires et/ou exceptionnelles, l'aidant qualifié peut effectuer des prestations techniques de l'art infirmier supplémentaires. Il existe 3 types de circonstances temporaires et/ou exceptionnelles :

- le patient/client quitte temporairement et/ou exceptionnellement son lieu de résidence ou son institution
- l'aidant proche habituel est temporairement et/ou exceptionnellement indisponible pour effectuer les prestations techniques de l'art infirmier nécessaires, et l'IRSG-AESI du patient/client n'est pas en mesure de fournir les soins
- une prestation technique de l'art infirmier ne peut être planifiée ou retardée, ce qui rend impossible sa réalisation par l'IRSG-AESI habituel au moment opportun

Le principe reste que l'IRSG-AESI s'organise avec le patient/client (ou son représentant) pour permettre à un autre professionnel des soins de santé de reprendre les prestations techniques de l'art infirmier. La discontinuité des soins par un professionnel des soins de santé doit rester l'exception absolue.

Il est de la responsabilité de l'IRSG-AESI d'apprécier l'aspect temporaire et / ou exceptionnel de la situation, qui se termine en tout cas à l'instant qu'un professionnel des soins de santé peut reprendre les soins.

gestabiliseerd - en geheele percutane gastrostomiesonde, in het kader van het continueren van de voeding

- Gebruik van en toezicht op toestellen voor gecontroleerde en geassisteerde niet-invasieve beademing (bv. CPAP, thuisventilatie) in kader van het continueren van de behandeling

2.1.3. Toelating op basis van een opleiding maar enkel in het geval van tijdelijke en/of uitzonderlijke omstandigheden

In bepaalde tijdelijke en/of uitzonderlijke omstandigheden mag een bekwame helper aanvullende technische verpleegkundige verstrekkingen stellen. Er bestaan drie types van tijdelijke en/of uitzonderlijke omstandigheden:

- de patiënt/cliënt verlaat tijdelijk en/of uitzonderlijk de verblijfplaats of instelling.
- de gebruikelijke mantelzorger kan tijdelijk en/of uitzonderlijk de nodige technische verpleegkundige verstrekkingen niet stellen en de VVAZ-BV van de patiënt/cliënt kan de zorg niet op zich nemen.
- een technische verpleegkundige verstrekking kan niet worden gepland of uitgesteld, waardoor de gebruikelijke VVAZ-BV deze niet op het gepaste moment kan stellen

In principe moet de VVAZ-BV in overleg met de patiënt/cliënt (of zijn/haar vertegenwoordiger) ervoor zorgen dat een andere gezondheidszorgbeoefenaar de zorg overneemt in de tijdelijke en/of uitzonderlijke situatie. Onderbreking van de zorg door een gezondheidszorgbeoefenaar moet een absolute uitzondering blijven.

Het is de verantwoordelijkheid van de VVAZ-BV om de tijdelijke en/of uitzonderlijke aard van de situatie te beoordelen, die in elk geval eindigt zodra een gezondheidszorgbeoefenaar de zorgen kan overnemen.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

L'autorisation en cas de circonstances temporaires et/ou exceptionnelles ne peut être octroyée qu'après une formation par l'IRSG-AESI. Les principes et responsabilités définies concernant la formation par un IRSG-AESI pour une autorisation sur base d'une formation sont également d'application en cas de circonstances temporaires et/ou exceptionnelles.

L'arrêté royal relatif à l'aidant qualifié ne définit pas en tant que telles les prestations techniques de l'art infirmier qui peuvent être autorisées sur base d'une formation mais uniquement en cas de circonstances temporaires et/ou exceptionnelles. La liste est déduite entre celle définie dans le cadre d'une autorisation sur base d'une formation (voir le point 2.1.2. Autorisation sur base d'une formation) et la liste des activités et prestations techniques de l'art infirmier qui ne peuvent pas faire l'objet d'une autorisation à un aidant qualifié. La liste qui n'est pas autorisée est également définie par l'arrêté royal :

Système respiratoire

- Commencer l'administration d'oxygène et modifier le mode et le débit suivant l'état du patient
- Soins infirmiers auprès des patients ayant une voie respiratoire artificielle
- Manipulation et surveillance d'appareils de respiration contrôlée et assistée dans le cadre de l'initiation du traitement. Utilisation et surveillance des patients utilisant des dispositifs de ventilation invasive contrôlée
- Manipulation et surveillance d'un système de drainage thoracique
- Réanimation cardio-pulmonaire avec des moyens invasifs

Système circulatoire

- Surveillance et manipulation d'appareils de circulation extracorporelle et de contreimpulsion

De toelating in geval van tijdelijke en/of uitzonderlijke omstandigheden kan alleen worden verleend na een opleiding door de VVAZ-BV. De principes en verantwoordelijkheden die zijn vastgesteld met betrekking tot de opleiding door een VVAZ-BV voor een toelating op basis van een opleiding, zijn eveneens van toepassing in geval van tijdelijke en/of uitzonderlijke omstandigheden.

Het koninklijk besluit betreffende de bekwame helper definieert niet als dusdanig de technische verpleegkundige verstrekkingen die mogen worden toegestaan op basis van een opleiding, maar enkel in het geval van tijdelijke en/of uitzonderlijke omstandigheden. De lijst is afgeleid van de lijst die is bepaald in het kader van de toelating op basis van opleiding (zie punt 2.1.2. Toegestaan op basis van opleiding) en de lijst van technische verpleegkundige verstrekkingen die niet aan een bekwame helper kunnen worden toegestaan. De lijst die niet is toegestaan, wordt ook bepaald door het koninklijk besluit:

Ademhalingsstelsel

- Starten van zuurstoftoediening en aanpassen van toedieningswijze en debiet aan de toestand van de patiënt
- Verpleegkundige zorgen aan patiënten met een kunstmatige luchtweg
- Gebruik van en toezicht op toestellen voor gecontroleerde en geassisteerde beademing in kader van het opstarten van de behandeling. Gebruik van en toezicht op patiënten waarbij toestellen voor gecontroleerde invasieve beademing worden gebruikt;
- Gebruik van en toezicht op thoraxdrainagesysteem
- Cardiopulmonaire reanimatie met invasieve middelen

Bloedsomloopstelsel

- Gebruik van en toezicht op toestellen voor extracorporele circulatie en contrapulsatie

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

- Placement de cathéters
- Enlèvement de cathéters centraux, artériels et intraveineux profonds
- Prélèvement et traitement de sang transfusionnel et de ses dérivés
- Préparation, administration et surveillance de perfusions et de transfusions intraveineuses éventuellement moyennant l'emploi d'appareils particuliers
- La saignée.

Peau et organes des sens

- Préparation, réalisation et surveillance d'enlèvement d'un cathéter épidual
- Soins de plaies des plaies non stabilisées
- Application thérapeutique d'une source de lumière

Métabolisme

- Préparation, réalisation et surveillance d'une :
 - hémodialyse
 - hémoperfusion
 - plasmaphérèse
 - dialyse péritonéale

Administration de médicaments

- Préparation et administration d'une dose d'entretien médicamenteuse au moyen d'un cathéter épidual, intrathécal, intraventriculaire, dans le plexus, placé par le médecin dans le but de réaliser une analgésie chez le patient
- Préparation et administration de vaccins

Techniques particulières

- Soins infirmiers et surveillance des prématurés avec utilisation d'un incubateur
- Drainage du liquide intracérébral par un drain ventriculaire sous contrôle permanent de la pression intracrânienne
- Application du traitement par contention physique pour toute lésion, après manipulation éventuelle par le médecin, telles

- Plaatsen van katheters
- Verwijderen van centrale, arteriële en diepveneuze katheters
- Afname en behandeling van transfusiebloed en van bloedderivaten
- Voorbereiding, toediening van en toezicht op transfusies eventueel met technische hulpmiddelen
- Het verrichten van een aderlating.

Huid en zintuigen

- Voorbereiding, uitvoering en toezicht op verwijderen van een epidurale katheter
- Wondzorg van niet-gestabiliseerde wonden
- Toepassen van therapeutische lichtbronnen.

Metabolisme

- Voorbereiding, uitvoering van en toezicht op technieken van:
 - hemodialyse
 - hémoperfusie
 - plasmaforese
 - peritoneale dialyse.

Medicamenteuze toedieningen

- Voorbereiding en toediening van een medicamenteuze onderhoudsdosis via een door de arts geplaatste katheter: epidurale, intrathecale, intraventriculair, in de plexus, met als doel een analgesie bij de patiënt te bekomen
- Voorbereiding en toediening van vaccins

Bijzondere technieken

- Verpleegkundige zorgen aan en toezicht op prematuren met gebruik van incubator
- Drainage van intracerebraal vocht via een ventrikeldrain onder permanente controle van de intracraniale druk
- Toepassing van de behandelingen tot immobilisatie van alle letsels, na eventuele manipulatie door de arts, zoals het aanbrengen van verbanden in gips en gipsvervangende

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

que les applications de plâtres, de plâtres de synthèse et d'autres techniques de contention

Sécurité physique

- Instauration des mesures de prévention de lésions corporelles : moyens de contention, procédure d'isolement

Activités de soins infirmiers liées à l'établissement du diagnostic et au traitement

- Préparation et assistance lors d'interventions invasives de diagnostic
- Prélèvement de sang par cathéter artériel en place
- Administration et interprétation de tests intradermiques et cutanés

Assistance lors de prestations médicales

- Participation à l'assistance et à la surveillance du patient durant l'anesthésie
- Préparation, assistance et instrumentation lors d'une intervention chirurgicale ou médicale

2.2.L'évaluation et la réévaluation

Les prestations techniques de l'art infirmier peuvent, dans le cadre de l'aide à la vie quotidienne, faire l'objet d'une autorisation à un aidant qualifié. C'est sur base de l'évaluation initiale de la situation et de l'état de santé du patient/client que l'IRSG-AESI juge si l'on est dans le cadre de l'aide à la vie quotidienne.

Une réévaluation régulière de la situation et de l'état de santé du patient/client doit être planifiée avec un délai raisonnable et ce, en fonction de la situation, de l'état de santé du patient/client et de la complexité de la prestation technique de l'art infirmier. En aucun cas, le délai de réévaluation ne dépassera une année. La planification de la réévaluation est mentionnée dans le document d'autorisation.

producten en het toepassen van andere technieken tot immobilisatie

Fysische beveiliging

- Instellen van de maatregelen ter voorkoming van lichamelijke letsels: fixatiemiddelen, isolatie

Verpleegkundige activiteiten die verband houden met het stellen van de diagnose en de behandeling

- Voorbereiding van en assistentie bij invasieve ingrepen tot diagnosestelling
- Bloedafneming langs aanwezige arteriële katheter
- Uitvoeren en aflezen van cutane en intradermotesten

Assistentie bij medische handelingen

- Deelname aan de assistentie en aan het toezicht tijdens de anesthesie
- Voorbereiding, assistentie en instrumenteren bij medische en chirurgische ingrepen

2.2.Evaluatie en herevaluatie

De technische verpleegkundige verstrekkingen kunnen in het kader van hulp in het dagelijks leven aan een bekwame helper worden toegestaan. Het is op basis van de initiële evaluatie van de situatie en de gezondheidstoestand van de patiënt/cliënt dat de VVAZ-BV bepaalt of het gaat om hulp in het dagelijks leven.

Een regelmatige herevaluatie van de situatie en de gezondheidstoestand van de patiënt/cliënt moet worden gepland binnen een redelijke termijn, afhankelijk van de situatie, de gezondheidstoestand van de patiënt/cliënt en de complexiteit van de technische verpleegkundige verstrekking. In elk geval zal de herevaluatie ten laatste binnen één jaar gebeuren. De planning van de herevaluatie moet in het attest van toelating worden vermeld.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

Une réévaluation de la situation et de l'état de santé du patient/client est également réalisée à la demande de l'aidant qualifié sur base des critères d'alerte.

L'IRSG-AESI mentionne l'évaluation et la réévaluation dans le dossier infirmier du patient/client.

2.3. Le document d'autorisation

Le document d'autorisation est délivré par l'IRSG-AESI qui a réalisé l'évaluation initiale de la situation et de l'état de santé du patient/client. L'IRSG-AESI s'assure également de la compétence de l'aidant qualifié.

Le document d'autorisation indique :

- l'identité du patient/client
- l'identité de l'IRSG-AESI
- dans le cas d'une prestation autorisée moyennant une formation : l'identité de/des aidant(s) qualifié(s)
- l'IRSG-AESI / établissement d'enseignement qui a délivré la formation
- la ou les prestation(s) technique(s) autorisée(s)
- la durée de l'autorisation
- les éventuelles conditions supplémentaires (d'exécution ou d'exclusion)
- les critères d'alerte
- les modalités pratiques de la concertation entre l'aidant qualifié et l'IRSG-AESI
- les modalités de la réévaluation par l'IRSG/AESI
- le consentement du patient ou de son représentant
- la date

Il est recommandé de transmettre la procédure de la prestation technique de l'art infirmier autorisée avec le document d'autorisation.

Une personne ne peut être obligée de s'engager comme aidant qualifié ou de continuer son

Een herevaluatie van de situatie en de gezondheidstoestand van de patiënt/cliënt wordt ook uitgevoerd op verzoek van de bekwame helper op basis van waarschuwingcriteria.

De VVAZ-BV vermeldt de evaluatie en de herevaluatie in het verpleegkundig dossier van de patiënt/cliënt.

2.3. Attest van toelating

Het attest van toelating wordt gegeven door de VVAZ-BV die de initiële evaluatie van de situatie en de gezondheidstoestand van de patiënt/cliënt heeft uitgevoerd. De VVAZ-BV vergewist zich van de bekwaamheid van de bekwame helper.

Het attest van toelating vermeldt:

- de identiteit van de patiënt/cliënten
- de identiteit van de VVAZ-BV
- in het geval van een mits opleiding toegelaten verstrekking, de identiteit van de bekwame helper(s)
- de VVAZ-BV / onderwijsinstelling die de opleiding heeft verstrekt
- de toegelaten technische verstrekking(en)
- de duur van de toelating
- de eventuele bijkomende voorwaarden (voor uitvoering of uitsluitingen)
- de waarschuwingcriteria
- evenals de concrete modaliteiten van het overleg tussen de bekwame helper en de VVAZ-BV
- de afspraken voor herevaluatie door de VVAZ-BV
- de toestemming van de patiënt/cliënt of zijn/haar vertegenwoordiger
- de datum

Het wordt aanbevolen om de procedure voor de toegestane technische verpleegkundige verstrekking samen met het attest van toelating over te maken.

Een persoon kan niet verplicht worden om zich te engageren als bekwame helper of om het aangegane

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

engagement comme aidant qualifié. Si cette personne est occupée sur la base d'un contrat de travail et si cette personne effectue ces prestations techniques en raison de son emploi chez un employeur, aucun traitement défavorable au niveau des conditions de rémunération, de travail et d'occupation ne peut résulter de son refus d'exercer ces prestations techniques ou de sa décision d'en arrêter l'exercice.

2.4. Responsabilités

2.4.1. Secret professionnel

Les aidants qualifiés recevant l'autorisation d'effectuer des prestations techniques de l'art infirmier sont tenus à une discrétion par rapport aux informations dont elles sont dépositaires en raison de l'article 458 du Code pénal relatif au secret professionnel (« *toutes autres personnes dépositaires, par état ou par profession, des secrets qu'on leur confie* »).

2.4.2. Responsabilité juridique

Il faut en théorie dissocier 2 types de responsabilités qui pourraient survenir en commettant une faute dans l'exécution d'une prestation technique de l'art infirmier, qu'il soit aidant qualifié ou IRSG-AESI, exécuté de manière autonome, sous prescription ou par autorisation. Il n'y a donc pas d'exception, de « zone grise », chacun est responsable de ce qu'il fait.

2.4.2.1. Responsabilité pénale

La responsabilité pénale qui découlerait d'une infraction par l'aidant qualifié ou l'IRSG-AESI. Les infractions les plus courantes dans les soins sont :

- les coups et blessures (= lésions) involontaires résultant d'une pratique imprudente (exemples : un IRSG-AESI qui autorise une prestation technique de l'art infirmier sans avoir préalablement évalué la

engagement aan te houden. Indien deze persoon wordt tewerkgesteld op grond van een arbeidsovereenkomst en deze technische verstrekkingen uitoefent omwille van zijn tewerkstelling bij een werkgever, mag uit diens weigering om die technische verstrekkingen uit te oefenen of diens beslissing om de uitoefening stop te zetten geen enkel nadelige behandeling voortvloeien op het vlak van loon-, arbeids- en tewerkstellingsvoorwaarden.

2.4. Verantwoordelijkheden

2.4.1. Beroepsgeheim

De bekwame helpers die de toelating krijgen om technische verpleegkundige verstrekkingen uit te voeren zijn aan discretie met betrekking tot de informatie die zij in hun bewaring hebben op grond van artikel 458 van het Strafwetboek van Strafrecht tot het beroepsgeheim (« *alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd* »).

2.4.2. Juridische verantwoordelijkheid

In theorie is het noodzakelijk om twee soorten verantwoordelijkheden te onderscheiden die zouden kunnen ontstaan door een foutieve uitvoering van technische verpleegkundige verstrekking of het nu gaat om bekwame helper of VVAZ-BV, autonoom uitgevoerd, of op voorschrift of door toestemming. Er zijn geen uitzonderingen, "grijze zones", iedereen is verantwoordelijk voor wat hij of zij doet.

2.4.2.1. Strafrechtelijke aansprakelijkheid

Strafrechtelijke aansprakelijkheid die zou voortvloeien uit een overtreding door de bekwame helpers of VVAZ-BV. De meest voorkomende overtredingen in de zorg zijn:

- onopzettelijke slagen en verwondingen (= letsels) als gevolg van onvoorzichtig technische verpleegkundige verstrekkingen (voorbeelden: een VVAZ-BV die een technische verstrekking toegestaan heeft zonder vooraf de situatie en de

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

situation, l'état de santé du patient/client et la sécurité de cette autorisation ; un IRSG-AESI qui ne vérifie pas que l'aidant qualifié à qui il donne l'autorisation a suivi la formation adéquate ; un aidant qualifié qui ne réalise pas la prestation technique comme on la lui a appris en formation ou qui ne respecte pas la procédure)

- l'exercice illégal d'une profession ou activité de santé (par exemple un IRSG-AESI qui autorise des prestations techniques de l'art infirmier à une personne qui n'est pas autorisée à les poser, ou qui ne respecte pas les conditions indiquées dans la législation, celui qui accepte de réaliser des prestations techniques non-autorisées, ainsi que l'employeur de ces personnes si ce sont des salariés).

La conséquence de ces infractions peut-être une sanction telle qu'une amende ou un emprisonnement, voire un retrait du visa d'exercice s'il s'agit d'un professionnel des soins de santé.

2.4.2.2.Responsabilité civile

La responsabilité civile qui découlerait d'un dommage causé par l'exécutant, en commettant une faute d'imprudence, de négligence, ou une infraction (par exemple un IRSG-AESI qui autorise à un aidant qualifié une administration de médicament à un patient/client qui est en trop mauvais état pour le supporter, ou sans vérifier le dosage qui est notoirement excessif ; une aidant qualifié qui exécute une prestation technique de l'art infirmier sans respecter la procédure et que cela entraîne un handicap permanent au bénéficiaire).

La conséquence de cette responsabilité est qu'il faut dédommager financièrement le dommage (physique, psychologique ou matériel) subit par celui qui en est victime.

gezondheidstoestand van de patiënt en de veiligheid van deze toestemming te hebben beoordeeld; een VVAZ-BV die niet controleert of de bekwame helper aan wie hij toelaat, de juiste opleiding heeft gevolgd; een bekwame helper die de technische verstrekking niet uitvoert zoals hem tijdens de opleiding is aangeleerd of die de procedure niet volgt)

- de illegale uitoefening van gezondheidszorg(beroep) (bijvoorbeeld een VVAZ-BV die een technische verpleegkundige verstrekkingen toegestaan aan een persoon die niet bevoegd is toelaat om deze uit te voeren, of die de voorwaarden vermeld in de wetgeving niet respecteert, iemand die ermee instemt ongeoorloofde technische verstrekkingen uit te voeren, evenals de werkgever van deze mensen als het werknemers zijn).

Het gevolg van deze overtredingen kan een sanctie zijn, zoals een geldboete of gevangenisstraf, of zelfs intrekking van het visum als het een gezondheidszorgbeoefenaar betreft.

2.4.2.2.Burgerlijke aansprakelijkheid

Burgerlijke aansprakelijkheid zou voortvloeien uit schade veroorzaakt door de uitvoerder, door het begaan van een fout van onvoorzichtigheid, nalatigheid of een overtreding (bijvoorbeeld een VVAZ-BV die de toediening van medicijnen aan een patiënt/client in een slechte toestand toelaat om het te verdragen aan een bekwame helper of zonder de dosering te controleren, die notoir excessief is; een bekwame helper die een technische verpleegkundige verstrekking uitvoert zonder de procedure te respecteren en dit resulteert in blijvende invaliditeit voor de begunstigde).

Het gevolg van deze verantwoordelijkheid is dat het noodzakelijk is de door het slachtoffer geleden schade (fysiek, psychisch of materieel) financieel te compenseren.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

En matière de responsabilité civile, il est prévu que l'employeur assume et assure lui-même cette responsabilité pour ses employés (qu'ils soient salariés ou bénévoles), mais que lui ou son assureur puisse se retourner contre cet employé en cas de faute grave ou de faute légère répétée par cet employé.

Les professionnels indépendants assument eux-mêmes cette responsabilité dans tous les cas.

Il est donc recommandé à tout prestataire (salarié ou indépendant, professionnel des soins de santé ou pas) d'être correctement assuré en responsabilité civile.

En pratique, ce sont les tribunaux (pénal et/ou civil) qui décideront de la responsabilité effective des uns et des autres en fonction des circonstances, d'avis d'experts et de la jurisprudence, les éléments ci-dessus sont donnés à titre théorique et indicatif.

Il faut aussi mentionner que lorsqu'il s'agit d'un professionnel des soins de santé et que sa pratique représente un danger en termes de santé publique, la Commission fédérale de contrôle pourrait également intervenir pour donner un avertissement, suspendre provisoirement ou retirer définitivement son visa et/ou le dénoncer au parquet.

3. Aidant proche

Loi du 11 juin 2023 modifiant l'article 124, 1°, de la loi relative à l'exercice des professions des soins de santé, coordonnée le 10 mai 2015, en vue d'y adapter la législation relative à l'exercice de prestations techniques infirmières par un aidant proche ou par un aidant qualifié

La loi coordonnée du 10 mai 2015 autorisait déjà l'aidant proche à effectuer les prestations

Wat de burgerlijke aansprakelijkheid betreft, wordt bepaald dat de werkgever deze verantwoordelijkheid voor zijn werknemers (of het nu werknemers of vrijwilligers zijn) op zich neemt en waarborgt, maar dat hij of zijn verzekeraar actie kan ondernemen tegen deze werknemer bij ernstig wangedrag of herhaaldelijk licht wangedrag van deze medewerker.

Zelfstandige beoefenaars nemen deze verantwoordelijkheid in alle gevallen zelf.

Het wordt daarom aanbevolen dat elke dienstverlener (werknemer of zelfstandige, gezondheidszorgbeoefenaar of niet) goed verzekerd is tegen burgerlijke aansprakelijkheid.

In de praktijk zijn het de rechtbanken (strafrechtelijk en/of civielrechtelijk) die zullen beslissen over de daadwerkelijke aansprakelijkheid van elke partij op basis van de omstandigheden, expert adviezen en jurisprudentie. Bovenstaande elementen worden gegeven als theoretisch en indicatief.

Er moet ook worden vermeld dat wanneer het een gezondheidszorgbeoefenaar betreft en zijn praktijk een gevaar vormt voor de volksgezondheid, de Federale Controlecommissie ook zou kunnen ingrijpen om hem te verwittigen, of zijn visum tijdelijk op te schorten of permanent in te trekken en/of hem aan te melden bij het parket van justitie.

3. Mantelzorg

Wet van 11 juni 2023 tot wijziging van artikel 124, 1°, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, teneinde de wetgeving betreffende de uitoefening van technische verpleegkundige verstrekkingen door een mantelzorger of door een bekwame helper, hierin aan te passen

De gecoördineerde wet van 10 mei 2015 stond de mantelzorger al toe om technische verpleegkundige

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

techniques de l'art infirmier. La modification apportée par la loi du 11 juin 2023 a pour objectif d'adapter le contenu de la dérogation relative aux aidants proches afin d'harmoniser le processus avec l'aidant qualifié.

L'aidant proche est la personne qui apporte une aide et un soutien continu ou régulier à la personne aidée qui en raison de son grand âge, de son état de santé ou de son handicap est vulnérable et dans une situation de dépendance. L'aidant proche a développé une relation de confiance ou de proximité, affective ou géographique avec la personne aidée. Il peut s'agir d'un membre de la famille mais aussi d'un voisin, un ami, un collègue.

La législation relative à l'aidant proche est une dérogation à l'exercice illégal de l'art infirmier qui l'autorise à effectuer toutes les prestations techniques de l'art infirmier. Cette dérogation n'est possible qu'au respect des conditions, ci-dessous, et ce, afin de garantir que les prestations techniques de soins infirmiers soient effectuées dans un cadre de qualité et sécurisé pour le patient/client.

Les conditions requises pour donner l'autorisation à un aidant proche sont similaires à l'aidant qualifié :

- après l'évaluation de la situation par l'IRSG-AESI celui-ci peut donner à l'aidant proche la formation et l'autorisation pour effectuer les prestations techniques de l'art infirmier B1 et B2 nécessaires pour le soin du patient/client
- l'autorisation est donnée à un patient/client déterminé
- une réévaluation régulière de la situation et de l'état de santé du patient est faite par l'IRSG-AESI
- un document d'autorisation est délivré par l'IRSG-AESI. Ce document indique :
 - l'identité du patient

verstrekkingen uit te voeren. De wijziging die door de wet van 11 juni 2023 is aangebracht, heeft als doel de inhoud van de afwijking met betrekking tot de mantelzorger aan te passen om het proces te harmoniseren met dat van de bekwame helper.

Mantelzorgers zijn personen die langdurige of regelmatige hulp en steun bieden aan de persoon die ze verzorgen en die door gevorderde leeftijd, gezondheidstoestand of handicap kwetsbaar en afhankelijk is. De mantelzorgers hebben een emotionele vertrouwensrelatie of een vertrouwensrelatie door nabijheid ontwikkeld met de persoon die ze verzorgen. Dat kan een familielid zijn, maar ook een buur, een vriend of collega.

De wetgeving betreffende de mantelzorger is een afwijking van de onwettige uitoefening van de verpleegkunde die hen toestaat om alle technische verpleegkundige verstrekkingen uit te voeren. De afwijking is alleen mogelijk als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan, om ervoor te zorgen dat de technische verpleegkundige verstrekkingen worden uitgevoerd in een kwaliteitsvolle en veilige omgeving voor de patiënten/cliënten.

De vereisten om toestemming te geven aan een mantelzorger zijn vergelijkbaar met die voor de bekwame helper:

- na beoordeling van de situatie door de VVAZ/BV kan deze aan de mantelzorger de opleiding en toestemming geven om de technische verpleegkundige verstrekkingen B1 en B2 uit te voeren die nodig zijn voor de zorg van de patiënt/cliënt
- de toelating geldt enkel voor de betrokken patiënt/cliënt
- een regelmatige herevaluatie van de situatie en de gezondheidstoestand van de patiënt wordt gemaakt door de VVAZ-BV
- een attest van toelating wordt gegeven door de VVAZ-BV. Dit attest vermeldt:
 - de identiteit van de patiënt/cliënt

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER	FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant les activités qui ont trait à la vie quotidienne, les aidants qualifiés et les aidants proches</i>	<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de activiteiten die tot het dagelijkse leven behoren, de bekwame helpers en de mantelzorgers</i>	
CFAI/2025/AVIS-01	14/01/2025	FRV/2025/ADVIES-01

- l'identité de la personne ayant reçu l'autorisation
- la ou les prestations techniques autorisées
- la durée de l'autorisation
- les éventuelles conditions supplémentaires (d'exécution ou d'exclusion)
- les critères d'alerte
- les modalités de la réévaluation par l'IRSG/AESI
- la date
- la procédure de la prestation technique autorisée

Ces différentes conditions tiennent compte des mêmes précautions énoncées pour l'aidant qualifié.

- de identiteit van de persoon die de toelating heeft gekregen
- de toegelaten technische verstrekkingen
- de duur van de toelating
- evenals de eventuele bijkomende voorwaarden (voor uitvoering of uitsluitingen)
- de waarschuwingscriteria
- de afspraken voor herevaluatie door de VVAZ-BV
- de datum
- de procedure voor de toegestane technische verpleegkundige

Deze verschillende voorwaarden houden rekening met dezelfde voorzorgsmaatregelen die voor de bekwame helper zijn vermeld.

Edgard Peters

*Président du Conseil fédéral de l'art infirmier
Voorzitter van de Federale Raad voor Verpleegkunde*